Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr.$1,00

METAI II — São Paulo, Brasil, 1948 m. Liepos mėn. (Julho) 17 d. — Nr. 56

ANTANAS DUTKUS

Bukite Pasveikinti, Lietuviai!

Liepos Septyniolikta — Išeivių Diena. Iš Lietuvos emigravusių užsienin lietuvių diena. Jai pradžią davė dviejų Lietuvos išeivių —Dariaus ir Girėno—tragiška mirtis Vokietijos Soldino miškuose, prie Lietuvos slenksčio. Jie žuvo, o jų drąsus žygis ir pasiryžimas lietuvių išeiviuose liko atminimui Išeivių Diena.

Daug lietuvių yra iškelia vusių pasaulin emigrantais. Visuose kontinento kampuo se šioji diena minima kiek vienus metus. Šioji diena— tai prisiminimas g i m t o j o krašto, tėviškės laukų. Ir taip kas metai. O tie metai bėga, slenka savo amžių vaga, nešdami su savimi p r a e i t i n gerą ir blogą, džiaugsmą ir liūdesį, juoką ir ašaras.

Eilė metų vingiuojasi užmiršties slėnin, palaidodami drauge ir mūsų lietuviš kąsias ypatybes. Taigi, kintame mes su metų eiga. Tolinamės nuo to, kas pirmiau mums buvo brangu ir miela, kas tiekė mums tiek daug lietuviškumo šilumos ir jėgų. Atšalome. Nebeturime jau to entuziazmo ir ryžtumo, nebejaučiamas gyvumas. Lietuviškos veiklos žiburėlis, kitados taip švietęs ir skatinęs lietuvius išeivius prie darbo, šiandieną terodo tik mirties šešėlį. Kas anksčiau buvo daroma, gera ar bloga, neliesime to. Žinome tai, kad keliolika metų atgal lietuviškos kolonijos judėjimo ir veiklos veržimasis buvo didelis. Jei ta šviesėlė galutinai neužgęso, bet ir gyvybės netiekia, jaunatvės nerodo. Lietuviškas judėjimas jaučiamas lyg blėstan tinas lietuviškumas ir turime tai, ką turime, o ne tai ką privalėtume turėti.

Nors dar ir turime lietu-

LITUANICA paruošta — DARIUS ir GIRĖNAS atsisveikina...

čio aukuro paskutinis spindulėlis.

Kas įvyko?

Pasenome? Užsimiršome patys save? Sumaterializėjome?

Gali būt. Neieškosime tam atsakymo šioje vietoje. Tačiau žinome tai, kad lietuviška kolonija po dvidešim ties su viršum metų dvasiniai baigia užduśti savyje, savo sieloje, lietuviškoje širdyje.

Mirė lietuviški sambūriai nenormališkai pagimdyti ir dirbtinu būdu pašaline ranka prilaikomi. Gal būti čia ir glūdi lietuviškumo veiklos tragedija. Nes ji ilgus metus buvo neatsakingai monopolizuojama, dirbtinai palaikoma. O kada tragiški metai atidengė to dirbtinumo uždangą, išvydome realų mūsų kolonijoje tos lietuviškos veiklos susmukimą. Sudužo į šipulius dirbviškais vardais pasivadinusių sąmbūrių, bet tai nėra lietuviškumo, lietuviška šiluma dvelkią žydinėliai, o tik atskirų asmenų asmeniš kų interesų gynėjai.

Liūdnai atrodo Išeivių Die nos minėjimas šiais metais pas mus, Brazilijoje. Taip ir norisi paklausti, drauge su ŽINIOMIS: kur dingo tos "sąjungos", tos "bendruomenės", tie "chorai", tie "rateliai", kurie kitados tiek daug žadėjo? Veltui jų ieškoti. Lietuvių kolonija jų neturi. Išeivių Dienos minė jimas beliko pavienio lietu vio šventė, nes ji yra užsienyje gyvenančio lietuvio diena, gyvenančio toli nuo savo tėvynės, kovojančio už kasdieninį duonos kąsnį, dirbančio ir siekiančio kas kilnu ir gera, kas suteikia ne tik sau, bet savo tautai, o ir žmonijai laimės.

Darius ir Girėnas, siekdami sujungti dvasiniai išeiviją su Lietuva, žuvo savo pasiryžimų žygyje. Jų mirtis, dviejų lietuvių išeivių tragiškas likimas, davė pra džią mūsų Dienai. Tat būkite pasveikinti viso pasau lio lietuviai Išeivių Dienos proga!

....

DARIUS IR GIRĖNAS

RAŠO ST. V-ČIUS.

Abudu Liepos 17-tos didvyriai gimė Lietuvoje: Steponas Darius (Stepas Jucevičius, Jucius) gimė 1897m. Kubiškės kaime, Tauragės apskr., o Stasys Girėnas (Stasys Girskis, JAV kariuomenėj — Stanley Girch) 1895 m. Vytogalos kaime, Kaltinėnų valsč., Raseinių apskr. Abudu dar vaikais būdami, Darius aštuntų, Girėnas penkiolikos metų, pa siekė Ameriką. Pirmojo Pasaulinio Karo metu abudu tarnavo JAV kariuomenėj, kariavo prieš vokiečius. Darius kartą buvo truputį apnuodytas dujomis, vėliau sužeistas.

1920 m. Darius savanoriu vyksta į Lietuvos kariuomenę ir, baigęs Karo Mokyklą, tarnauja aviacijoj. 1923 m. aktingai dalyvauja Klaipėdos atvadavimo kovose. Girėnas gi, likęs JAV, vertėsi automobilių prekyba Chicagoje. Ir jis buvo tarnavęs aviacijoj, tat, kadangi prekyba jam nepatiko, nusipirko lėktuvą ir ėmė vežioti keleivius. Lietuvos Aviacijos kap. Steponas Darius 1927 m. grįžta į Ameriką ir, išlaikęs čia atitinkamus kvotimus, tampa nuolatiniu lakūnu, o 1928 m. susidraugauja su Girėnu ir abu pasiryžta sumuš-

[nukelta į 8-tą pusl.]

LIETUVIAI Š. AMERIKOJE

Organizacijos ir spauda

Kiek lietuviškai kalbančių, ar bent mokančių savo tėvų kalbą, mūsų brolių yra Šiaurės Amerikoje — pusė milijono, milijonas ar pusantro — gal ir jie patys nežino. Mums įdomu, kad jie šiuo metu sudaro lyg ir antrą Lietuvą. Amerikos lietuvis, ar jis atvykęs iš Lietuvos, ar jau čia gimęs, yra lietuvis. Jis yra amerikonas, JAV pilietis, bet jis skaito lietuviškus laikraščius, yra narių vienos ar kelių lietuviškų organizacijų, remia ir gina savo tautos reikalus. Jie susiskaldę į partijas, grupes ir sektas, bet turi ir visus vienijančių organizacijų, kurios koordinuoja arba suderina smulkesnių organizuotų vienetų veiklą ir reiškia JAV lietuvių daugumos valią kalbant apie mūsų tautos ir mūsų tėvynės reikalus. — Amerikos Lietuvių Taryba ALT, Bendras Amerikos Lietuvių Fondas BALF yra tokios įstaigos, kuriose galima įžiūrėti ir Lietuvos Parlamentą, veikiantį už jos teritorijos ribų, ir ministerijas ir Tautos iždą...

BALF'as rūpinasi tautiečiais, kurie per karą atsidūrė užsieniuose — juos šelpia organizuotai, paremia jų mokyklas ir spaudą. Saviems vietos reikalams amerikiečiai turi lietuvių susivienijimus, kurių trys pagrindiniai šiemet — 1948 m. sausio 1 d. turėjo 31.037 narius: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, sutrumpinus vadinamas SLA — 12.635, Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje — 9.762 ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimas LDS — 8 640.

Kultūrinė JAV lietuvių veikla reiškiasi per tautines mokyklas, kur jaunimas pasimoko savo tėvų kalbos, per tautiniai kultūrines organizacijas, klūbus, chorus ir daugybę laikraščių. — Vienybė, Keleivis, Dirva, Naujienos, Draugas, Laisvė, Margutis, Lietuvių Naujienos ir kt. skaitomi ir pas mus Brazilijoj. Kasmet amerikiečiai išleidžia daug vertingų knygų ir mokslo veikalų.

Lietuvos Ąžuolas

JAV Marylando valstybėje nuo 1935 m. Vasario 16-tąją gubernatoriai kasmet skelbia kaip Lietuvos Respublikos Dieną. Tą sumanymą 1935 m. senate iškėlė sen. Joseph M. Wyatt. O įvykio pažymėjimui, Marylando lietuviai, vadovaujant Baltimores Lietuvių Tarybai, Paprašė Lietuvos Pasiuntinybę Washingtone, kad gautų iš Lietuvos ąžuolaitį. Pasiuntinybė ąžuolaitį parūpino, ir 1935 metų gegužės mėnesyje tas ąžuolaitis buvo iškilmingai pasodintas Anapolyje prie Marylando Valstybės Rūmų. Dabar jis jau aukštas, gražus, išsišakojęs ąžuolas, linksmai auga laisvoje Amerikos žemėje, primindamas visiems tuos laikus, kada Lietuva buvo nepriklausoma. Šiemet Marylando lietuviai prie Lietuvos Ąžuolo susirinko gegužės 23 d.

Paieškomi asmenys:

1. Ališauskas Jonas, kilęs iš Dombavos bažn., Panevėžio apskr., 2. Akmolinskas iš Šnikonių km., Šeduvos valsč., 3. Dulskienė Ona, 4. Dudoraitis Jonas, kilęs iš Šeduvos m-lio, Panevėžio apskr., 5. Gabriai Aleksandras ir Ona, 6. Gabrytė Ona, duktė Alekso, 7. Kulikaus kaitė Jadzė, kilusi iš Marijampolės, 8. Karklelis Edvardas, sūnus Viktoro, kilęs iš Kretonių km., Kaltinėnų parapijos, 9. Pocienė Uršulė, duktė Felikso, iš Kauno, 10. Pranevičius Stasys iš Seredžiaus miesto, 11. Ramanauskas Juozas /Joseph Romanowski/, 12. Norkevičienė-Janušauskaitė Juozė, 13. Naudžius Antanas apie 50 metų amž., 14. Stankus Silvestras iš Meldinių km., Rozalino parapijos ir 15. Tartilas Povilas iš Daukonių km. Šmilgių valsč.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti **Consulado da Lituania** — *Rua Jaguaribe, 477*

ŽINIŲ nr. 2-55 buvo paskelbta 1709 paieškomų asm.

Apmokėta

Stasys Rumblis
techniškas ŽINIŲ bendradarbis

ŽEMĖS ŪKIO KOOPERACIJA

/atkelta iš 3-čio pusl./

mo punktų, kurie aptarnavo 16.675 valstiečių ūkius.

Gyvulininkystės — pieninkystės draugijos jungia daugiausia "buožinius" ūkius, todėl dabar Lietuvoje jų esą tik 196 su 11.000 narių. Joms priklauso visa Lietuvos pieno pramonė.

Gyvulininkystės-pieninkystės srityje, norint ar ne norint, tenka skaitytis su stambesniųjų ūkių parama, su galimybe išauginti geresnių gyvulių tarybiniuose ūkiuose — sovchozuose ir kolektyviniuose — bendruose ūkiuose. Ir tie 92.000 visur reklamuojamų, žeme aprūpintų, vargingų valstiečių, naujakurių, dabar jau raginami stoti į kolchozus.

TIPIŠKAS RUSŲ ORKESTRAS kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik brolių **Adomo** ir **Petro Mateiku** bare.

BAR RIALTO

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma.

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties.

Rua Victoria, 578
FONE 6-2296
SÃO PAULO

BARAS — KAVINĖ — CUKRAINĖ
ROUXINOL
Sav. ANELIJOS MARKEVIČIUTĖS
Kava, puikiausi vietiniai ir užsieniniai gėrimai, įvairūs užkandžiai, saldumynai — Priimami užsakymai vestuvėms, krikštynoms ir šventėms.
RUA DA MOÓCA, 2473 TELEF. 9-5088 S. PAULO

Užprenumeruokite savo giminėms ir pažįstamiems ŽINIAS

UKIO REIKALAI T. LIETUVOJE

ŽEMĖS UKIO MAŠINOS

Senovėje žemę dirbdavo arkliais ir žambais. Tiek arklys, tiek jungas jaučių atstodavo traktorių. Gi miestelių gyventojai ir kaimų galulaukių gritelninkai daugeliu atveju tik kastuvais, šakėmis ir grėbliais įdirbdavo savo daržus. Gritelninkams į talką ateidavo ūkininkai, mainais už jų darbą ūkiuose. Apie jokią valdžios paramą, bent iki pirmojo pasaulinio karo, Lietuvos žmonės nė nesvajojo. Per karą padėtis pablogėjo. 1917 metais ir šiuos žodžius rašančiam teko traukti žagrę padedant pakinkytai žalmargei... Lietuvoje žmonių gerbuviu ėmė rūpintis tik lietuviškoji valdžia. Galima prikiški, kad buržuazinės vyriausybės daugiau dėmesį kreipė į vidutinį ir stambesnįjį ūkį, nors ūkiai turintieji po mažiau negu 20 ha sudarė pusę visų ūkių Lietuvoje. Tie ūkiai naudodavo arklių darbo jėgą. Ūkių iki 30 ha Lietuvoje buvo 258.705, ir tik 100 traktorių laukų darbams, o dvaruose ir stambiuosiuose — virš 30 ha — ūkiuose jau buvo 444 traktoriai.

Pagal "Pirmojo Visuotino Lietuvos Žemės Ūkio Surašymo" duomenis ūkiams iki 20 ha atiteko 197 sėjamosios mašinos, 3.785 kertamosios, 3.627 arkliniai grėbliai, gi dvaruose ir ūkiuose turinčiuose daugiau negu po 20 ha buvo 4.177 sėjamosios mašinos, 13.694 plaunamosios ir 14.385 arkliniai grėbliai.

Šiuo atveju svėrė ne ūkių skaičius, bet žemės plotas. Tik kuliamųjų ir valomųjų /arpų, taip pat žagrių ir akėčių skaičius dalinai atitiko ūkių skaičiui. Dalinant dvarus, dalis trobėsių, ūkio padargų ir mašinų buvo perleidžiama naujakuriams.

Dabar Lietuvoje vaizdas jau kitas. Žemės Reforma palietė visus ūkius turėjusius virš 30 ha, o kai kur 20! Ūkininkams, kurie apkaltinti kaip vokiečių šalininkai, jeigu jie neištremti į Sibirą, palikta po 5 ha. Iš nusavintų žemių savininkų ir tarybinė valdžia paėmė dalį gyvulių, mašinų, darbo įrankių ir trobesių, kad padėti, įsikurti naujakuriams ir žemės gavusiems mažažemiams Ir vėl nuo vienų ėmė, o davė kitiems. Dabar gražu skaityti propagandinius straipsnius, kad T. Lietuvos valdžia davė darbo valstiečiams ir žemės, ir mašinų, ir gyvulių, bet nereikia užmiršti, kad visa tai yra tos pačios Lietuvos gyventojų per karą nesunaikinto turto dalis! — Yra naujakurių ir senų ūkininkų dar neturinčių arklio ar karvės, nors vištų ir kiaulių jau prisiauginta. Didelis ūkių susmulkėjimas nepatogus gyvulininkystei ir pieno ūkiui, o ir traktoriams, nors ir sovietiškiems, patogiau arti valdžios dvarų laukus negu sklypininkų... Taip 1947 m. buvę suarta 35.000 valstiečių ūkių žemės. Bet jeigu pažvelgsime į arimų plotą, pamatysime, kad jis skaudžiai mažas. Ir šiandie Lietuvos valstiečiai kaltina tarybinę valdžią, kad per daug dėmesį kreipia į tarybinius ir kolektyvinius ūkius t.y. į sovchozus ir kolchozus ir planingai į juos stumia žemės turinčius darbo valstiečius. Valstybiniame žemės fonde dar yra daug dirvonaujančių nusavintų žemių ir valdžia skatina žemės ūkio draugijų narius, net įmonių darbininkus, apdirbti jas kolektyviai... Reiškia T. Lietuvoje žemės ūkis kryzės padėtyje yra bežemių, yra žemės ir nėra kas tą žemę dirbtų. Žmonės virsta paprastais darbininkais, nors tarybų valdžia jiems duoda žemę "amžinam ir nemokamam valdymui."

V. Z. - Hamburg,
1948 m birzelio 29 d.

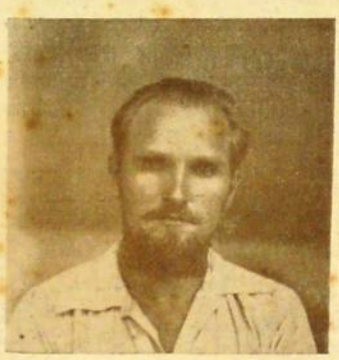

ADOMAS VAGA

Moksleivis Kazys Stankūnas, komp. J. St. sūnus, gabiausias lietuviškos spaudos platintojas S. Pauly.

ŽEMĖS UKIO KOOPERACIJA

Šiuo metu Lietuvoje esančios 268 žemės ūkio kredito draugijos su 58.000 narių. Jų tikslas suteikti valstiečiams trumpalaikių paskolų sezoninio pobūdžio ūkininkų reikalams — trąšų, sėklų ir darbo įrankių pirkimui. Kartais duodama kreditų ir ilgesniam laikui, kai valstiečiai jų reikalingi statybai ar gyvulių įsigijimui. Per 1947 m. trumpalaikių ir ilgalaikių paskolų visoje Lietuvoje išduota 48 mil. rublių, reiškia, maždaug po tūkstantį kiekvienam nariui.

Žemės ūkio draugijos teikia savo nariams paramą: a/ bendrai įsigyjant ir naudojant žemės ūkio mašinas ir smulkų inventorių, b/ bendrai įsigyjant veislinius gyvulius, organizuojant kergimo punktus; c/ organizuojant kooperatines kalves žemės ūkio mašinoms ir inventoriui remontuoti, d plečiant visuomeninius, bendrus pasėlius laisvose valstybinio fondo žemėse; e/ organizuojant žemės ūkio produktų supirkimą ir jų apdirbimo įmones; f/ steigiant vartotojų kooperatyvus miestuose ir kaimuose. Ž. Ū. K. D-jos jau turinčios 187 kalves, 243 gyvulių kergimo punktus ir apie 300 arklių ir mašinų nuomoji-

/Nukelta į 2-tą pusl./

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė

Batai, batukai ir pusbaciai "Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasižymi savo stiprumu, elegantiškumu ir patogumu.

CALÇADO Jonas J. VIGELIS

KRAUTUVĖ:
Avenida Zelina, 73
SÃO PAULO

FABRIKAS
Rua São Caetano, 862
TEL. 9-4682

Lietuviai Argentinoje

Buenos Aires. — Susivienijimas Lietuvių Argentinoje liepos 3 d. paminėjo savo 34 m. gyvavimo sukaktį. SLA yra pačių Argentinos lietuvių sukurta ir jų pačių pastangomis plečiama organizacija, kurios šeiminin kais yra patys Argentinos lietuviai, o ne koks nors internacionalas... SLA nuosavybė yra visų Argentinos lietuvių nuosavybė. Augant Susivienijimui, turtėja visa Argentinos lietuvių kolonija, — rašo "A.L.Balsas".

Laivu Olimpia 6.6.48 iš Genua į Buenos Aires atvyko: Kostantinas Gelbūda, stalius iš Liudvinavo. Karolis Karalius, šoferis-mechanikas iš Šiaulių. Augustas Varškys, šoferis iš Tauragės. Antanina Jasinskaitė virėja, raseiniškė. Laivu Sastriere iš Neapolio atvyko linkuvietis Jonas Mežinskas su žmona Leonida Fedolokaite. Iš Europos atvykęs, Buenos Aires apsigyveno ir Balys Chaleckis, Lietuvos totorių mufcio pavaduotojas, su motina Rosalia ir sesutėmis: Zinaida, farmacijos studente, ir Elena, medicinos studente. Atvyko ir trys lietuviai kunigai iš JAV — kazimieras Černiauskas, Pranas Brazys Pranas Garšva ir latvių kun. marijonas Juozas Grišat ir vienas lenkų kun.

Buenos Aires universiteto studentas Vladas Fijalkauskas išskrido Anglijon dalyvauti pasaulinėje sporto Olimpijadoje kaipo Argentinos rinktinės "Waterpolo" narys. Sykiu su juo išskrido ir Viktoras Cieslinskas, A. L. Balso skaitytojas Uruguajuj, ginti uruguajiečių basketbolininkų garbę. *A. L. Balsas*

Šiuo metu Argentinos lietuviai turi du laikraščius: "Argentinos Lietuvių Balsą"—demokratų ir "Vienybę"—komunistų. Pirmasis plačiai skaitomas ir Brazilijoj, ypač S. Paulyje.

BENDRADARBIAI IŠ PEDRO DE TOLEDO

IEVUTĖ MAMONAITĖ ir jos brolis ADOMAS, drožinėtojas, savo apylinkėje pagarsėjęs miniatiuriniais lietuviško styliaus kryžiais, skrynelėmis, svirnais....

Savo gražiame sveikinime ŽINIOMS nejučiomis nusiskundžia vienuma: "Kaip malonu būtų nors Išeivių Dieną apsilankyti lietuvių sueigose, bet mes taip toli nuo Jūsų. Mes neturime su kuo pasikalbėti lietuviškai, ne bent su ŽINIOMS. Jos yra mylimiausias svečias ir mūsų lietuvių kalbos mokytojas. Norėtume, kad būtų didesnės. Sveikiname ir linkime daug daug laimingų metų!"

Dvi srovės Uruguajuj

Montevideo, — Nepriklausomos Lietuvos šalininkams vadovauja Uruguajaus Lietuvių Kultūros Draugija. Ji leidžia ir mėnesinį žurnalą "Laisvoji Lietuva". rūpinasi lietuviškos mokyklos išlaikymu, remia tremtinių vaikų šelpimą ir t.t. Tarybų Lietuvos šalininkus rikiuoja Uruguajaus Lietuvių Centras. ULC žmonės ketvirtadienių vakarais, nuo 18,30 iki 19 val., per CX 18 Radio Libertad, duoda "Lietuvių kultūros pusvalandį". ULC leidžia dvisavaitinį laikraštį "Darbas", kuriame — be jokio pasirinkimo — talpina visus iš Tarybų Lietuvos gaunamus valdiškos propagandos straipsnius. todėl "L. L." įrodinėja, kad "Darbo" štabas esąs maitinamas červoncais... "Darbas" yra ir Brazilijos "tarybinių" lietuvių organu. (Per neapdairius pasigyrimus "Darbe" nuo 1947 m. pradžios iki šiol nukentėjo jau daug Brazilijos lietuvių. — "Ž." Red.).

Bardamiesi tarp savęs "L.L." ir "Darbas" dažnai susikolioja ir nesiskaito su žodžiais. Šiaip abiejų srovių organizacijų bei sekcijų veikla pasireiškia daugiausia visokių pasilinksminimų — vakarų ir "banketų" rengimu.

Cerros Duktė

CHILĖJ SNIEGAS

SANTIAGO, 14 Vakar Chile sostinėje gausiai pasnigo. Sniego danga Santiago gatvėse pasiekė 10 cm. Tik 1912 ir 1921 m. buvę prisnigta daugiau negu š. m. liepos 16 d.

PADARIA CAIEIRAS
KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMŲ PARDUOTOVĖ
Ona ir Edvardas Paźerai
SAVININKAI
Vila Cresciuma - Caieiras - EFSJ - Est. S. Paulo

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiūtų rūbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje

ESTANSAN

Siuvyklos sandėlyje didelis visokių medžiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.

Estanislau Šlikta
Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras
Telefone: 4-1940
R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

• STATYBOS MEDŽIAGOS •

Namų įrengimai, Baldų dirbtuvė, Parketo ir Grindų plytelių Fabrikas. - Greitas pristatymas į bet kurią miesto dalį

CARLOS KORKISCHKO

Fabrikas ir Raštinė
AVENIDA ZELINA, 363 — TELEFONAS 3-0660
CAIXA POSTAL, 4444 — SÃO PAULO

ADOMAS VAGA

ANTROJO PASAULINIO KARO ISTORIJA

POEMA

- XII -

/Tąsa iš epizodo "Audra Pacifike"/

Rytuose — pasaulis kitas:
Pas mus vakaras, ten rytas...
Ten gyvena neblogai
Saulės Tekančios vaikai...

Tur jie medvilnės ir šilko...
Šypsena nuo veido pilko
Nepabėga niekados,
Ne bent įkarštyj maldos...

Niekad niekad jie neverkia...
Kuklûs ir nedaug ko reikia:
Saujos ryžių jiems gana,
Kad laiminga bût diena.

Tik jų salos tokios ankštos!
Ir — japonai karui mankštos:
Daugėl žemių yr'aplink...
Eik, kariauk ir laurus skink! —

* * * *

Kinijos laukai derlingi,
Patys kinai — nelaimingi:
Turi jie per daug vadų,
Generolų ir... bėdų!

Turi šilko ir arbatos...
Vien tik laimės nesimato:
Nėr ramybės, nėr taikos,
Jie — kaip upė be vagos...

Ir Pacifiko malajai, —
Broliai rasei geltonajai, —
Pavyzdys tikrų vergų,
Kniumba po našta vargų...

O baltieji, europiečiai,
Azijatus šviečia, šviečia...
Cukraus nendrės ir guma —
Jų svajonė mylima!

Britai, francai ir olandai
Indijose laimę bando...
U.S.A. tur Filipinus...
Kas gi žino jų planus?

* * * *

Bėgo metai, bėgo šimtas,
Ir japonai susikrimto:
Pavėlavom, taip tai taip,
Bet dar gali bût kitaip.

Mûsų žemėj teka saulė...
Mes valdysime pasaulį! —
Ir netrukus, gan staiga,
Radosi gera proga. —

Gavo pranešimą svarbų:
Britai Afrikoj tur darbo...
Jankiai ten... už jų pečių...
Rusai? — patys tur svečių...

É! Japonai, tai ne kinai!
Jau seniau carus kankino —
Mušė vokiečius, rusus...
Ir panoro mušt visus!..

(Tąsa kitam numery)

Kodėl komunistai pralaimėjo Italijoj?

"Naujienos" geg. 28 d. rašo:

"Galima sakyti, visa italų nekomunistinė spauda ištisai paskelbė dokumentus ir liudijimus apie sovietų terorą Lietuvoje abiejose pastarosiose sovietų okupacijose, tarp jų VLIK'o memorandumus Vieningų Tautų Organizacijai, prof. Krėvės Mickevičiaus, Dr. Garmaus ir kt. parodymus, vysk. Matulionio ir su juo kalintų kunigų epopėją ir t.t. Didžiuliai plakatai milijoniniu tiražu buvo išleisti su Rainių, Pravieniškių nuotraukomis. Komunistams atsikirtus, kad tai vokiečių teroro aukos, plakatų leidėjai juos nutildė, paskelbdami 10.000 dol. premiją už įrodymą, kad tai ne komunistų darbas.

Konkrečių lietuviškų duomenų pagrindu buvo įrodinėjama komunistinė-sovietinė pragaištis visose gyvenimo srityse — politinėj, ûkinėj, kultûrinėj, religinėj. Lietuvos vaizdai buvo rodomi ir kino teatruose."

Priėmė Marshall Plana

Londonas. — Liepos 6 d. pasirašyta anglų-amerikiečių dvišalė sutartis dėl Marshall plano vykdymo. "Apgailėtina, kad Anglija turi gyventi iš amerikiečių gailestingumo"... pareiškė parlamente lordas Swinton, iš opozicijos, bet ir jis balsavo "už". nes, atmetus, JAV susiaurintų maisto, žaliavų, naftos ir kitų produktų tiekimą Anglijai, o tai sutrikdytų D. Britanijos industriją ir žemės ûkį.

Paryžius. — Valstybės Seimas priėmė ratifikavimą dvišalės JAV-Prancûzijos sutarties, sudarančios Prancûzijai sąlygas dalyvauti Europos atstatymo programoje pagal Marshal planą. Per pirmuosius tris mėnesius, sutarčiai įsigalėjus, Prancûzija gaus paramą lygia 375.000.000 dol. — 75 mil. bus paskola, o 300 mil. tiesioginė pašalpa. Degaulistai susilaikė, nes gen. De Gaulle jau anksčiau buvo paskelbęs, kad, jeigu jis bûtų valdžios priešakyje, tokių sutarčių su JAV vengtų.

Turkija ir SSSR

Stambul. — Maskva buvo atšaukusi savo ambasadorių iš Turkijos, bet po sutarties su Čekoslovakija, Rumunija ir Suomija, panoro gerų santykių ir su Turkija. Ambasadorius Lavrišev turėjo paruošti dirvą tiesioginėms SSSR-Turkijos deryboms, bet, jam atvykus, turkų u. r. min. Sadak santykiams pagerinti, patiekė tokius Turkijos reikalavimus: SSSR privalo — a/ nesikėsinti į turkų teritorijas; b/ neplanuoti invazijos ir nedaryti jokio spaudimo c/ gerbti turkų laisvo valdymosi teises ir d/ nesikišti į Turkijos vidaus reikalus, paremiant kurią politinę srovę ar bet kuriuo kitu bûdu.

JAV ruošiasi

Washington. — Prez. Truman siûlo sudaryti 66 oro pajėgų grupes su 18.700 lėktuvų. Sako, kad tas planas valstybei tekainuotų tik 13 bil. 776 mil. dol.! — JAV privalančios turėti armiją iš 790.000 vyrų, laivyną su 552.000 jûrininkų ir jûros šaulių, aviaciją su 453.000 lakûnų.

Maisto produktų ir gėrimų krautuvė.
Visoki vietiniai ir užsieniniai gėrimai. — Anglys.
PRISTATOMA Į NAMUS.
Savininkai Marija ir Jonas Buragai
RUA JAPÃO, 339 — Parque das Nações — Santo André
E.F.S J. - Est. de S. Paulo — Adr. laiškams: Cx. Postal 167

ŽYDU žudymas Lietuvoje

RAŠO JUOZAS ŠALNA

(Tąsa)

Medicinos mokslus jis buvo baigęs ir apgynęs disertaciją Žiuricho universitete. Su juo ankščiau aš nebuvau pažįstamas. Nežinodamas su kuo turiu reikalą, iš pradžių laikiausi kiek rezervuotai, bet tat vyko gana trumpą laiką. Juo labiau, kad minėtas G. Dimmel buvo visai demokratiško nusistatymo žmogus ir nedarė man jokių nemalonumų bei kliūčių. Po poros savaičių, išvykus G. Dimmel į Vokietiją likome visai nesuvaržyti. Mūsų fabrike tuojau susiorganizavo juodoji rinka, kuri buvo vieninteliu šaltiniu žydams maisto užpirkti. Visa tat oficialiniai buvo griežtai uždrausta ir man tuo reikalu, kaip atsakomingam asmeniui, buvo duotos tam tikros instrukcijos, pvz. draudimas žydams dirbti su civiliais gyventojais vienose patalpose, kalbėti ir t.t. Tačiau padarius reikalingas apsisaugojimo priemones, kad nelikti užkluptiems iš netyčių, buvo mano leista esamose sąlygose laisvai prekiauti. Antras labai svarbus reikalas buvo įvairūs žydų pasimatymai su vietos gyventojais. Daugelis žydų buvo palikę savo brangesnius daiktus mieste dar prieš suvarymą į ghetto. Su turėjusiais jų daiktus lietuviais jie palaikydavo nuolatinius ryšius.

Atanas Šiaučiulis, kietas lietuvis, nuolatinis "Žinių" bendradarbis, gyv. Vila Anastacio.

Apie patį gyvenimą ghetto ribose aš turėjau visuomet puikiausias ir tiksliausias informacijas. žydai nuo manęs nieko neslėpdavo. Apie pusę metų gyvenimas ghetto buvo normalus, jeigu iš viso šitokį gyvenimą galima būtų normaliu pavadinti. Tačiau rudeniop horizontas pradėjo niauktis Vieną gražią dieną iš ghetto buvo padarytas vokiško žiaurumo koncentracijos lageris. Tiesa, iš pradžių buvo vien pavadinimo pakeitimas, bet greitu laiku pradėjo reikštis tikrasis konclagerio veidas. Vien paskyrimas naujo komendanto SS Obersturmbahn-fuehrerio Goecke, nežadėjo nieko gero, nes žydų tarpe jis buvo gerai pažįstamas, kaip daugelio ghetto baisusis likvidatorius. Jisai tuoj pradėjo vykdyti įvairias reformas, bet apie jas nekalbėsiu, palikdamas tai patiems žydams. Paminėsiu tik tą, kas palietė tiesioginiai žydus, dirbusius mano vadovaujamoje įmonėje.

Vieną gražią dieną gavau oficialų raštą, kad už kelių dienų žydų kolona bus atšaukta iš darbo. Tuo metu buvo atšaukiami visi žydų darbo vienetai dirbę už ghetto ribų. Kreipiausi į savo įmonės centrą. Bet niekas man nepadėjo gelbėti žydus ir palikti juos žmoniškose darbo ir ryšių sąlygose, nes visi bijojo turėti reikalų su SD ir SS, kurių įsakymu žydai buvo iš įmonių atšaukiami.

Tas atšaukimas žydams buvo didelis smūgis, nes jie tuo būdu liktų izoliuoti nuo miesto ir tas prilygtų lėtam jų išmarinimui badu. Po keletos pasitarimų su Dr. Z. Grinbergu, paskambinau į ghetto-arbeitsamtą ir pataikiau tuo momentu, kada ten sėdėjo Goecke. Per tą patį dr. R., kaip vertėją, kategoriškai pareikalavau pasakyti ar tikrai bus paimti žydai, nes aš turįs tai žinoti ryšyj su terminuotais kariuomenės užsakymais ir t t. Po trumpo galvojimo Goecke man atsakė kad už poros dienų jisai pats atvyksiąs į fabriką susipažinti su darbu ir vieta. Tai buvo jau didelis laimėjimas, nes pats klausymas apie atitraukimą iš fabriko žydų pasidarė ginčytinu.

Nurodytą dieną iš siunčiau ankščiau lietuvius darbininkus namo, liepiau tuojau atitinkamai apšvarinti darbo patalpas, kiek pakeisti dekoracijas ir t.t., žodžiu, pasirengiau "svečio" sutikimui. Nurodytu laiku į fabriko kiemą įvažiavo lengva mašina iš kurios išlipo Goecke su savo adjutantu. Pabuvo valandą fabrike ir nuodugniai susipažino su darbu. (B. d.)

Casa SPRINDYS

Iš autobuso N. 93 - tiesiai į krautuvę

Praça São José nr. 1
Vila Zelina

Čia atrasite viską kas reikalinga Jums ir Jūsų namams.

- Statybos medžiaga, dažai, įrankiai
- Elektros gaminiai, lempos, gaubtuvai, viela ir kit.
- Radio priimtuvai ir elektros aparatai
- Indai aluminijaus, porcelano, stiklo
- Batai, vyrams, moterims, vaikams
- Skrybelės
- Daiktai dovanoms ir smulkios galanterijos prekės.

Visokių tipų lietsargiai vyrams, moterims ir vaikams
DIRBAMI IR PARDUODAMI
PETRO PALAIKIO
FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
"UNIVERSAL"
Rua Socorro, 17 - Santana - São Paulo
(ponto fin. onibus 43) Tel. 3-8411 recados

Dr. Pedro Dukat
Dantistas - Chirurgas
Praneša visiems seniesiems klientams lietuviams, kad vėl atidarė **Konsultorija** ant **Rua Taquari, 32**
Telef. 9-1673 S. Paulo.

Fotografia "Bernardo"
ISTEIGTA 1890 M.
Daro nuotrauku padidinimus tamsiame ir ryskiame fone, spalvotus, su aliejiniais dazais, ir paprastus. Daro senu paveikslu reprodukcijas. Labiausiai lietuviu mėgiamas fotografas.
Arthur Schmidt
Kvieciamas atvykstu i namus, vestuves, geguzines, pokilius.
TELEFONES: 4-5576
Rua S. Caetano, 447 - S. Paulo

CHOPP ANTARCTICA
Malonūs, gaivinanti, skoningi vietiniai ir užsieniniai gėrimai
Tik lietuvio savininko
B. NORKAUS *bare*
BAR VOLGA
Rua Aurora, 159 - S. Paulo

Móveis e Decorações Fama Ltda.
Vienintėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė. Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rūšių baldus. Darome butų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t. t Darbas greitas ir garantuotas.
LIETUVIAMS NUOLAIDA
Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0358
São Paulo Onibus 36 Lapa ponto final

Baras - Kava - Biliarai
Gėrimai ir užkandžiai
SAVININKAS
Izidoro Mogila
Avenida Zelina, 49-A
Vila Zelina São Paulo

KAIP GERIAU?

ŽINIOMS sukako vieneri metai amžiaus. Atseit mes galime švęsti mûsų savaitraščio lyg ir jubiliejų. Tiesa, tik vienų metų jubiliejų, bet šiandie, kada kartais akimirksnyje tenka pergyventi daugiau negu anuose "ramiuose" laikuose per ištisus metus, kada minutė virsta ilgiausia valanda, tai ir metai įtempto kultûros bare darbo jau daug reiškia.

Mes visi (vieni sąmoningai, kiti ir nesąmoningai) norėtume, kad mûsų tautiečiai būtų "sau žmonės" — anot Vydûno — t. y. susipratę, apsisprendę, nuolat liepsnojantieji tautos bei tėvynės meile, budėtų jos sargyboje ir visą aukotų tik jos labui.

Bet ištikrųjų taip ir yra. Juk visi lietuviai, kol jie save laiko tokiais, kol nėra nutraukę su tėvyne saitų, ja ir sielojasi. Čia kartais mes laužiamės pro duris, nors jos yra atidarytos. Kartais mes, arba kiti norėtume ne tiek paraginti dirbti tėvynei, kiek priversti dirbti TAIP, kaip MES norime, o ne taip kaip kiti mano. Ot štai čia ir prasideda visas įvairumas metodų, štai čia ir gaunasi tie įvairiausi skirtumai bei priešingumai, kaip sakoma skaldymasis, arba dar baisesniais terminais pavadinami veiksniai.

Juk ar nerûpi tėvynė Lietuva tiek lietuviui katalikui, tiek tautininkui ateistui, tiek socialistui ir komunistui lietuviui, žinoma jeigu jis ja sielosis dėl idėjos, o ne dėl gaunamo atlyginimo iš svetur, ne dėl numatomo asmeniško pasipelnymo, jeigu jis tą svetimą idėją išpropaguos ir ji smurtu visas kitas užslopinsė

Tikrai kultûringuose demokratiškuose kraštuose visi laisvai gali reikšti savo pažiûras ir įtikinėti kitus, kad jomis persiimtų, tačiau turi būti pabojama viena sąlyga, — būtent, neleidžiama tam reikalui vartoti smurto nei fiziško nei morališko, neleidžiama kitaip mąstančių nei žudyti, nei šmeižti. Be šitos sąlygos, jau nebus laisvo apsisprendimo, o tik vergija. Vergija šiandie niekas nesižavi, niekam ji neimponuoja. Štai kame tas esminis skirtumas tarp "vakarų" ir "rytų" demokratijų.

Kiekvienam jo tikėjimas, jo idėja yra neklaidinga ir jo manymu tik ji visiems išganinga. Todėl ją skelbdami nekantrauja, kad kiti to nesupranta, arba jai net prieštarauja.

Imkime senovėje inkviziciją, kuomet kitaip tikinčius, kitaip manančius ant laužų degindavo. Imkime dabartinių bolševikų dar įmantresnius metodus naikinant kitaip manančius. Aišku, šitokie metodai ne tik nieko nepatraukia, bet galutinai atstumia. Ir obalsiai šitokiais būdais platinami tveria tol, kol veikia ginklai, veikia baimė.

O kaip gi pas mus Lietuvoje buvo? atsakymas vienas: taip kaip ir kitur. Ir pas mus "žydėjo" savanorių bei steigiamojo seimo gadynė. Po to, partijoms įsikarščiavus buvo pavarto ta prievarta ir žudymai. Neriboti šmeižtai ir įnscenizuotos bylos. Smetonos gadynėje dujų kameros "nepaklusniems" suvalkiečiams. Pagaliau visą užviršijo saujelė lietuvių bolševikų pasitelkdama maskolių tankus ir prabildama "tautos vardu"... (96% ir daugiau!)

Kaip geriau? Spręskite patys, aš nė nemanau tamstų įtikinėti. Tačiau, jeigu nuosekliai ir logiškai galvosime sutiksime su metodais vienijančiais, o ne skaldančiais, paremtais protinga tolerancija, o ne siauru fanatizmu ir t.t.

Mûsų ŽINIOMS tos krypties mes linkime ir sekančiais metais laikytis.

TAUTIETIS (Dr. E. D.)

Ûkin. Jonas Vilkas, bendradarbis, praktiškas Brazilijos ûkio reikalų žinovas, su šeima savo ûkyje prie Angatuba.

Iš Angatuba apylinkes...

Šiemet javų derlius buvo geras ir kainos neblogos. Ryžių maišas 130 cr., kukurûzų — 60, o pupelių — 200. Vatą parduodame po 60 cr. už arobą—15 kg. Vatos arba medvilnės derlius menkas, 30-50 arobų nuo alkeiro /apie 2,5 ha/, tik naujienose, kur žemė derlinga, pakyla iki 200 arobų. Gyvulių kainos tvirtos, ypač kiaulio. Tik mûsų nelaimei šioje apylinkėje mûsų raguočius naikina aftoza — snukio ir nagų liga.

Mažas mûsiškių skaičius šioje apylinkėje dar sumažėjo: broliai Tumėnai pardavė savo ûkį. Jaunesnieji Adolfas, Kazys ir Jonas nusikėlė į Jaû ir ten ûkininkauja, o Jurgis su Anupru persikėlė į Piracicaba ir ten atsidarė mechanišką dirbtuvę. Mes ir mûsų bendrininkai Sanvaičiai esame sveiki, gyvename ir dirbame po senovei, o vaikai mokosi. Mano dukterys, Jivylė ir Birutė, auklėjamos Itapetiningos vienuolyne, lanko ten valstybinę gimnaziją, mažesniesiems turime valdišką mok. vietoje.

JONAS VILKAS

Dėmesio!!!

Gero drabužio reik? — Į VILNIAUS siuvyklą eik!

Alfaiataria «VILNIUS»

Juozas Karpovicius

Av. Duque de Caxias, 237 - São Paulo

Mekaniška Dirbtuve «STRAZDAS»

Atliekami visoki sviesavimo ir lietavojimo darbai su «Solda Eletrica e á Oxigenio»

Specialybė: Mašinos batų fabrikams, kibirai, skardos išdirbiniai, geležies gręžtuvai, šaltkalvystės ir kiti mekanikos reikmenys — *Galvanizacija su ugnimi*

Waldemar Strazdas

R. Feliciano Bicudo 28 — C. Post. 5603 — S. Paulo

Trav. Rua Ibitirama — Vila São Mauricio — Vila Prudente

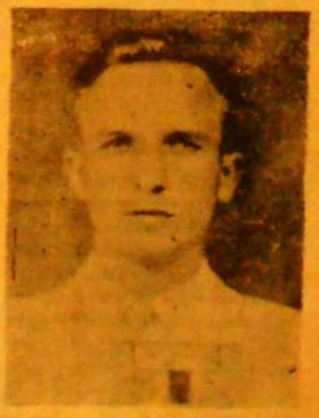

Antanas Gaulia, ŽINIŲ koresp. Rio de Janeire.

"ŽINIOS" PRADEJO ANTRUS METUS

Rašo ALEKSANDRAS BUMBLIS

Aprimus karo audroms, visi tikėjomės ir laukėme, kad senieji mūsų kolonijos laikraščių leidėjai tuoj imsis atgaivinti karo metu uždarytą lietuvišką spaudą, bet apsirikom. Prieš karą ėjo trys savaitraščiai "Lietuvių Aidas Brazilijoj", leido K. Uckus ir spausdino nuosavoje spakstuvėje, "Lietuvį" leido Lietuvių Sąjunga Brazilijoj, o "Šviesą" — L. K. Bendruomenė. Šiedvi turėjo tik rinkyklas. Tačiau po karo jau nebuvo nė raidelės. K. Uckų kaltinti, aišku, nėra pagrindo, bet... kas apsėdo minėtų organizacijų vadus? — Netikėtina, kad jie būtų galvoję jog karas niekad nesibaigs, ar kad lietuvių Brazilijoj jau nebeliks.

Norint turėti šiokią tokią spaudą reikėjo, kad kas nors ją organizuotų, bet nei prieškarinės spaudos veteranai, nei organizacijos, nei kolonijos "vadai", nenesiryžo.

Taip prabėgo metai. Ir antri. Bet štai 1947 m. vasario pabaigoje sugrįžo Simas Bakšys, kuris patekęs į savo viršininkų nemalonę ir 1940 m. birželio 1 d. atleistas iš mokytojo pareigų, buvo išvykęs ir iš S. Paulo. Dabar čia rado daug gražiai prasigyvenusių tautiečių, bet mūsų kolonija tenkinosi tik iš kitur retkarčiais gaunamais vienu kitu laikraščiu ir mokyklomis be lietuviškų pamokų. Ir S. Bakšys pasiryžo. Pavaikščiojęs vienur kitur, pastudijavęs padėtį ir galimybes, pagaliau, su savo planais pasirodė ir Baltica spaustuvėje. Lietuvių spaudos reikalai man nesvetimi nuo pat vaikystės ir nepersenai aš ir E. V. Meliūnas buvova mane ką nors daryti, bet nedrįsova. — Juk tai darbas

Acacio Antunes Marques

mokytų žmonių! Gi dabar, įtikinti, kad nėr ko laukti, sutikova tuos planus rimtai aptarti. Henrikas Klimas, mano spaustuvės rinkyklos vedėjas, pasiryžo irgi paremti savo mokytojo pastangas. Ir taip mes keturi susitarėm. Balticoj turėjau žiupsnelį mūsų rašybai charakteringų raidžių, užsisakėm daugiau ir... 1947 m. birželio 28 d. pradėjo eiti ŽINIOS, kurių atsakomingu direktorium pasikvietėm mano seną bičiulį ir lietuvių draugą Acacio Antunes Marques, brazilą žurnalistą, su visomis kvalifikacijomis, kaip reikalauja šalies įstatymai. Techniškų redaktorium sutiko būti Simas Bakšys.

Visi dirbame pagal mūsų išgales. Ir ŽINIOS jau eina antrus metus. Stengiamės kad jos būtų tik žinios ir žinios... Besitaikant prie visokių neišvengiamų formalumų, jau teko kaikas reformuoti, kad lengviau nugalėti laikraščio leidimo kliūtis.

ŽINIOS gimė mažos, o vėliau buvo priverstos dar sumažėti, bet jų teigiama įtaka Brazilijos lietuvių kultūriniam gyvenime yra didelė. Jų paskatinimu kuriasi naujos organizacijos, bendrovės, senosios pagyvina savo veiklą, organizuojasi mokyklos...

Džiaugiamės, kad mūsų bendradarbių ir rėmėjų eilėse matome daug jaunimo, darbininkų, ūkininkų, pramonininkų ir biznierių. Dėkojame visiems ir kviečiame į dar gausesnę talką.

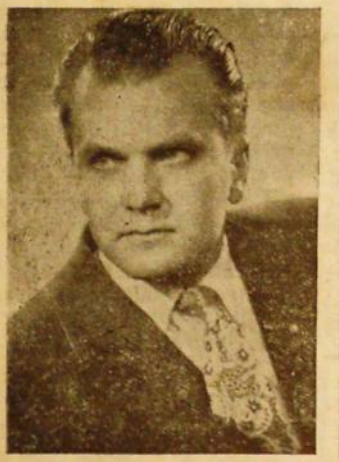

Aleksandras Bumblis

Simas Bakšys

Stasys V. Meliūnas

Henrikas Klimas

Darius ir Girėnas

/atkelta iš 1-mo pusl./

ti lig tol pastatytus Atlanto perskridimo rekordus — nuskristi iš New Yorko į Kauną, laikinąją Lietuvos sostinę, ir savo žygiu išgarsinti Lietuvos vardą. Šiandie "skraidančių tvirtovių" ir raketinių lėktuvų amžiuje tai būtų paprasta, bet tada, dar aviacijos vaikystėje, vykdyti tokį sumanymą, reikėjo nepaprastos drąsos ir pasišventimo.

1932 m. Darius su Girėnu nusipirko lėktuvą, jį tinkamai paruošė ir 1933 m. liepos 15 d. 5 val. 24 min. jų LITUANICA pasikėlė į didįjį žygį. Mūsų didvyriai perskrido Atlanto vandenyną, Airiją, Angliją, o viso pasaulio radijo stotys skelbė smulkiausias žinias apie du narsius lietuvius ir jų senąją tėvynę—mūsų tėvynę Lietuvą. Visa Lietuva klausėsi radijo pranešimų ir laukė valandos kada LITUANICA pasirodys jos padangėse, bet liepos 16-tos vakare Europos pakrantėse lėktuvą paslėpė rūkai. Niekas daugiau jo nematė. Kilo susirūpinimas ir visą naktį Kauno aerodrome, miestų gatvėse, prie radijo aparatų žmonės laukė žinių. O jos atėjo labai pavėluotos ir liūdnos: Liepos 17 d. pusiau pirmą valandą LITUANICA nukrito Vokietijoje, ties Soldau. Darius ir Girėnas žuvo.. Tamsoje jų lėktuvas užkliudęs medžių viršūnes... Į Lietuvą parvežti didvyrių kūnai buvo balzamuoti, o LITUANICA skeveldros kartu su rastais Dariaus ir Girėno daiktais pargabentos į Lietuvos Karo Muziejų. Darius ir Girėnas žuvo, žuvo jau daug Lietuvos didvyrių... Tik jų darbai mums kalba, kad mūsų tauta turi teisę gyventi, kad Lietuva turi būt laisva!

Visur ir visada gerk Vic Maltema

VIC MALTEMA, su šiltu ar šaltu pienu, galingas padėjėjas organizmo maitinime, atkuria energiją ir palaiko gerą nuotaiką, nes turi geležies, kalcijaus ir fosforo kurie reikalingi gerai sveikatai

CAMPEÕES

VIC MALTEMA,
com leite quente
ou gelado,
poderoso auxiliar
na nutrição do
organismo, restaura
as energias e
conserva a bôa
disposição, pois
contém em alta
dosagem ferro, cálcio
e fósforo necessário
à bôa saúde.

O esfôrço fisico desenvolvido pelo atleta nas corridas precisa ser recuperado com um alimento adequado.

Tome três vezes ao dia

VIC
MALTEMA
BEBA-O EM CASA, NO BAR,
NA CONFEITARIA, EM QUALQUER PARTE, ENFIM.

Contem MALTE

Gerk ją namie, bare, cukraineje pagaliau, bet kur

Žinios

SEMANARIO LITUANO *Noticias*

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

Kaip Romane ir Juodasis Angelas

Yra dvi linksmos komedijos kurias **rugpiūčio (Agosto) 7 d.** Lituania salėje, Mooca, rua Lituania, 67, suvaidins publikos mėgiami LSB artistai mėgėjai. Vakarą rengia Lietuvių Sąjunga Brazilijoj. Pradžia 20 val. Po vaidinimo šokiai iki 4 val. ryto. Bufete — lietuvių mėgiami gėrimai ir užkandžiai.

Pakvietimus prašome isigyti iš anksto pas Valdybos narius ir platintojus.

SKAUTAI IR VISUOMENE

Pasitaiko sutikti žmonių tvirtinančių, kad skautybė jau atgyveno. Keista, kodėl jis nepagalvoja, kad gal jau atgyveno jie patys? — Mes skautai puikiai žinome, kad visose kultūringose tautose mūsų organizacija pilnu žingsniu žengia jaunuomenės avangarde.

Skautė ar skautas yra pageidaujami kiekvienoje draugijoje, jų kultūringuose subuvimuose, kaip linksmi, žvalūs, praktiški ir mandagūs jaunimo atstovai.

Lietuvių skautų S Paulyje nedaug, vos 40. Tačiau jau turime dvi draugoves: Itapetininga — mergaičių ir Chavantes — berniukų. Sudarome atskirą S. Paulo Skautų Federacijos dalinį. Tokias privilegijas Brazilijoj šiuo metu turime, berods, tik mes lietuviai. Šiaip viešumoje ir mums privalomi bendri nuostatai, kurių laikosi visi 20.000 skautų. — Federacijos narių.

S. Paulo Skautų Federacijos pirmininku yra pulk. Pedro Dias de Cam-

Draug. **R. Kutkaitė**

pos. O Lietuvių Skautų Globėju — Konsulas Al. Polišaitis. Kalbama kad pastaruoju metu aukštieji Respublikos vadai ieško būdų, kaip visą integralų jaunuomenės auklėjimą pravesti skautybės dvasioje.

Vietos Kronika

SKAUTAI!

Šį sekmadienį 19 val. Mokos lietuvių mokykloje bus linksmas šeimyniškas skautų subuvimas su šokiais. Kviečiami ir jų draugai.

V. BELA. — LSB tvarko mokyklos namų nuosavybės dokumentus. — Vadovauja kons. A. Polišaitis. LSB Valdyba siekia, kad ir čia būtų įvestos lietuviškos pamokos.

BOM RETIRO — Vaidybos Meno Mėgėjų D-ja "Cruzeiro do Sul", seniau plačiai pagarsėjusi savo parengimais lietuvių ir portugalų kalbomis, šiomis dienomis tapo uždaryta. Keli jos nariai buvo įsivėlę į politiką.

PALMA — Ir Brazilijoj yra kolektyvinių ūkių. São Paulo valstybėje tokiu ūkiu reikia skaityti Latvių Evangelikų Kooperatyvą "Palmą", nors sukurtas ant religiniu artimo meilės pagrindų. Plačiau kitam num.

V. ANASTACIO—Armour skerdyklose ir šaldytuvuos dirba 400 lietuvių, Ref. Milho Brasil — apie 100 ir Inglėzoj — apie 300. Mokinių skaičius lietuviškose pamokose kaskart didėja.

A. Š-is.

Berniukas

SKUBIAI reikalingas išnešiojimui ŽINIŲ šeštadienias Vila Zelinos ir Vila Belos rajonuose, atlyginimas už kiekvieną išnešiojimą apie Cr.$60,00. Kreiptis redakc.

PARDUODAMAS
Baras ir Biljarai
PRIE PAT VILA ZELINOS BAŽNYČIOS.
LARGO S. JOSÉ, 4.

DR. ARDELIO FRANCISCO GUIDI

N. S. Aparecida ex-Umberto I ligoninės asistentas

Suaugusių ir vaikų gydymas — Moterų ligos — Akušerija — Operacijos.

Priimama kasdien 16-19 val.

AVENIDA ZELINA, 99

MEDICINOS KLINIKA

Suaugusiems ir Vaikams

DR. WALDEMAR PODOLSKY

RUA TAQUARÍ, 32 Mooca

Telefone 9-1673

Priima nuo 14 iki 19 val.

MARIJA BAGDŽIŪTĖ, čia gimusi lietuvaitė, mūsų bendradarbė.